

на Византия. Сега въ цистерната влизатъ по натрупаните камъни отъ разрушения кивгиръ, и нѣколко бѣдни жени точатъ тамъ коприна. Има йоще една цистерна Базилейя, по турски *Erebatañ-Saray*, сирѣчъ дворецъ подъ земята. Освѣнъ това грыцкитѣ императори направили въ разни квартали повече отъ двадесетъ цистерни. Но сега тѣ всички сѫ изстъхнали и даже сѫ напълнени съ прѣсть, а пъкъ въ града нѣма вода ни за пиење, ни за испълнение на религиознитѣ прѣдписания, ни за гасене на пожаритѣ.

Около джамиитѣ се групиратъ красиви постройки съ кубелии покриви, медрессе, въ които живѣятъ студенти по богословието, които се обучаватъ да прѣподаватъ Корана. И какво да видишъ, — прозорците и на тѣзи здания развалени, джамовете исчупени, кроушума отъ малките кубета одранъ или разкраденъ; вѣтъра и водата влизатъ отъ всѣкаждѣ, и много отъ тѣзи здания вече не сѫ за живѣнѣе.

Азъ посѣтихъ новите сараи по двѣтѣ страни на Босфора: Долма-Бахче и Бейлербей. Като се отражаватъ въ чистата вода на Босфора, тий произвождатъ очарователно впечатление; обаче зданията нѣматъ стилъ, а материала, отъ който сѫ направени, е отъ най долне качество: вмѣсто мраморъ или дѣланіи камъни тѣ сѫ измазани съ варъ и гипсъ; по тоя начинъ, за исправното поддържане на тѣзи здания се изискватъ много разноски, а за това съвсѣмъ не ги поправятъ. И, вѣобщѣ, тука не гледатъ да иматъ добъръ инженеринъ и архитекторъ, които би биле на своето място, — а прѣдпочитатъ да иматъ добъръ началникъ на евнуситѣ! И въ тѣзи здания навсѣкаждѣ се забѣлѣзва, че водата си проправила путь прѣзъ стѣнитѣ и покрива. Сетиѣ, въ зимния сарай на Долма-Бахче, джамовете сѫ изчупени, колоните сѫ раскривили и, вѣобщѣ, разрушението се наченало. Вътрѣшното украсяване на тѣзи толкова разхвалени сараи е сторило нечувани сумми милиони и

щето, гдѣто Пития изричала своиите прорицания, — прѣминалъ на Spina на хиподрома; обаче, и тогава йоще, то е било драконъ, па тройната глава на който се възпишавалъ треножникъ, а на треножника статуята на Аполлонъ. Сега нѣма ни статуя, ни треножникъ, ни глава". (Revue de Deux mondes, 15 Августъ 1871 г.).